

23.11.2020 COVID AŞISI: HERKES GÜVENDE OLANA KADAR KİMSE GÜVENDE DEĞİL

COVID AŞISI: HERKES GÜVENDE OLANA KADAR KİMSE GÜVENDE DEĞİL

COVID-19 pandemisi, dünya çapında ekonomik, sosyal ve sağlık alanında krizlere sebep oldu. Bu krizlerle mücadele etmenin en gerçekçi yollarının başında ise virüsü etkisiz hale getirecek bir aşının geliştirilmesi geliyor. Dünya Sağlık Örgütü'ne göre şu anda geliştirilmekte olan 100'den fazla COVID-19 aşısı adayı var ve bunların bir kısmı insan deneme aşamasında. Geçtiğimiz günlerde, ara değerlendirmeler sonucu bir firmanın geliştirdiği COVID-19 aşısının beklenen etki değerine ulaştığı bildirildi. Bunun yanı sıra COVID-19 aşısı için çalışmalarını sürdüren farklı ülkelerden de umut vadeden haberler gelmeye devam ediyor. Ancak aşının ne zaman ve nasıl bir planlama dâhilinde yaygınlaştırılacağı henüz belirsizliğini koruyor.

Aşı çalışmalarında gelinecek nokta umut verici olmakla birlikte; ülkelerin aşıya erişim sıralamasının nasıl belirleneceği, gelişmekte olan ya da yoksul ülkelerin aşıya nasıl ulaşacağı gibi pek çok soruyu da beraberinde getirdi. Cevapları muallak olan bu soruların ise gelecekte pek çok kaosa ve eşitsizliğe neden olabileceğinden endişe ediyoruz. Bunun önüne geçmek adına bilimsel işbirliğinin önemi anlaşılmalı ve herkesin aşıya erişim hakkı patente kurban edilmemelidir.

Bir yıla yakın bir süredir pandemiyi deneyimliyoruz, pandeminin tek başına bir ülke ya da birkaç ülke ile kontrol altına alınamayacağı aşikârdır. Türk Eczacıları Birliği olarak “öncelikli ülke” kavramlarının rafa kaldırılarak uluslararası işbirliği ve ortak çabaya dayalı küresel çözümlerde buluşulması gerektiğini savunuyoruz. Bu sebeple aşının sağlık çalışanlarını önceliklendirecek, avantajlı gruplar ve yoksul bölgeler geride bırakılmayacak şekilde dağılımı çağrısında bulunuyoruz.

Aşıya erişimin temel bir sağlık hakkı olduğundan ve herkes aşıya erişene kadar kimsenin güvende olmayacağı gerçeğinden hareketle;

- Tüm ülkeler ve vatandaşlara yetecek sayıda ve hızda aşı üretimi için gerekli altyapılar uluslararası kuruluşlarca desteklenerek oluşturulmalıdır.
- Firmalar COVID salgını sırasında tüm patent ve fikri mülkiyet haklarından feragat etmelidir.
- Aşı fiyatları insan sağlığı önünde engel olmamalıdır. Aşılar ve COVID'de kullanılan tüm ilaçlar her koşulda, herkes için kamu tarafından ücretsiz bir şekilde sağlanmalıdır.
- Aşı ülkelerin ekonomik durumlarına göre fiyatlandırılmalı, üreticiler tarafından yoksul ülkelere ücretsiz olarak sağlanmalıdır.
- Üretilen tüm aşıların uluslararası dağıtımı Dünya Sağlık Örgütü tarafından planlandığı gibi yapılmalı ve ülkelerin aşı dağıtım planları da DSÖ tarafından denetlenmelidir.
- Tüm ülkelerde aşı kamu sağlık otoritesi tarafından, belirli bir planlama dahilinde ve denetlenerek dağıtılmalıdır.
- Adil bir aşı tahsis mekanizması kurgulanmalı, öncelikli risk grupları tüm dünyada eşzamanlı olarak aşıya erişebilmelidir.

TÜRK ECZACILARI BİRLİĞİ